

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

finski

Swipe to change

Kako se može izvršiti sudska odluka?

Finska

1 Što znači „ovrha“ u građanskim i trgovačkim stvarima?

Izvršenje podrazumijeva obvezno izvršenje određene obveze koje nalaže sud ili neko drugo tijelo. U većini slučajeva riječ je o izvršenju dugova na temelju presude. Još je jedna ključna mjera za izvršenje deložacija, odnosno obveza iseljenja iz zgrade ili nekog njezina dijela. Osnova za izvršenje može biti i obveza prijenosa određene imovine na drugu stranku, obveza činjenja neke radnje te nalozi za zabranu činjenja neke radnje. Te vrste obveza i zabrana izvršavaju se putem prisilnih mjera ili plaćanja kazni, ovisno o okolnostima. Izvršiti se mogu i zapljene po nalogu suda ili druge mjere opreza. U Finskoj je za prisilnu naplatu dugovanja nadležno tijelo za izvršenje, koje je državno tijelo. Izvršenje je neovisna pravna radnja, a lokalna tijela za izvršenje neovisna su i nepristrana pri donošenju svojih odluka.

Izvršenje u predmetima koji se odnose na zakonodavstvo u pogledu djece

U predmetima koji se odnose na zakonodavstvo u pogledu djece, izvršenje podrazumijeva provedbu sudskih naloga, kao što je predaja djeteta. Sporazum koji je potvrdila socijalna služba isto tako može poslužiti kao osnova za izvršenje. Drugi je važan detalj činjenica da se u Finskoj prava na kontakt smatraju pravima djeteta, a ne roditelja. Izvršenje sudske odluke u pogledu skrbništva i/ili prava djeteta na kontakt podliježe Zakonu o provedbi odluka o skrbništvu nad djetetom i pravu na kontakt (*Laki lapsen huolto ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta*) (619/1996). Taj se zakon primjenjuje i na izvršenje privremenih odluka. Izvršenje se provodi u skladu s tim zakonom i ako je određena presuda ili odluka donesena u inozemstvu izvršiva u Finskoj u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 2201/2003.

Sudski izvršitelj može izvršiti nalog u pogledu skrbništva ako je odluka o tom pitanju izdana unutar posljednja tri mjeseca. U drugim situacijama mora se zatražiti nalog za izvršenje od suda. Sud može odbiti zahtjev u pogledu izvršenja samo ako bi izvršenje bilo protivno najboljim interesima djeteta. Pri izvršenju naloga u pogledu skrbništva sud obvezuje drugu stranku na predaju djeteta tužitelju ili na plaćanje kazne. Može se izdati nalog da se dijete preuzme. Pri izvršenju naloga u pogledu kontakta, protustranka je obvezna dopustiti kontakt i pokrenuti druge mjere naložene kako bi se kontakti ostvarili.

2 Koja su tijela nadležna za ovrhu?

U Finskoj su za izvršenje nadležna lokalna tijela za izvršenje. Nadležno tijelo za izvršenje utvrđuje se na temelju mjesta boravišta dužnika. Ako nisu dostupne detaljne informacije o njegovu boravištu u Finskoj, zahtjev za izvršenje može se podnijeti bilo kojem lokalnom tijelu za izvršenje, na primjer, tijelu za izvršenje u Helsinkiju (*Helsingin ulosottovirasto*). Iako se zahtjevi podnose lokalnim tijelima za izvršenje, njihova nadležnost obuhvaća cijelu zemlju.

Podaci za kontakt lokalnih tijela za izvršenje dostupni su na: <https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index/yhteystiedot.html>

3 Kada se može izdati ovršna isprava ili odluka?

3.1 Postupak

Da bi izvršenje bilo moguće, od vjerovnika se traži da podnese pisani zahtjev za izvršenje ispunjavanjem zahtjeva za izvršenje u kojem navodi osnovu za izvršenje. Vjerovnik ne mora platiti pristojbu za izvršenje unaprijed. Zahtjev za izvršenje može se preuzeti na internetskim stranicama [Uprave za pravosuđe](#). Dužnost je sudskih izvršitelja izvršavati presude sudova ili druge osnove za izvršenje utvrđene u zakonodavstvu i oni ne mogu propitivati njihov sadržaj. Kako bi postupak izvršenja mogao započeti, vjerovnik mora imati osnovu za izvršenje, kako je navedeno u zakonodavstvu, uz obvezu koja se određuje dužniku. Sudski izvršitelji moraju provjeriti da dug nije prestao postojati otkad je donesena sudska presuda, zbog plaćanja ili isteka zastare. Pravo nositelja kolateralnih prava (npr. hipoteke) na plaćanje obuhvaćeno je zasebnom odredbom.

3.2 Glavni uvjeti

U građanskim i trgovačkim stvarima izvršenje se obično temelji na presudi ili odluci redovnog suda. Ne postoji potreba za posebnim nalogom za izvršenje. Redovni sudovi uključuju okružne sudove (*käräjäoikeus*) kao prvostupanjske sudove i žalbene sudove (*hovioikeus*) te Vrhovni sud (*korkein oikeus*) kao prizivne sudove. Arbitražna odluka može isto tako biti osnova za izvršenje. U praksi, jedna je od najznačajnijih osnova za izvršenje nalog za uzdržavanje koji potvrđuje općinsko tijelo. S druge strane, Finska ne priznaje ugovore između privatnih stranaka kao osnovu za izvršenje.

Presude protiv kojih je uložena žalba mogu se izvršiti ako vjerovnik dostavi jamstvo koje odredi sudski izvršitelj za bilo kakvu štetu koju bi mogao pretrpjeti dužnik. Međutim, sredstva se vjerovniku ne smiju platiti dok osnova za izvršenje te odluka o pljenidbi i oduzimanju postanu pravomoćne.

Glavne odredbe o izvršenju presuda izdanih izvan Finske dostupne su u pravu EU-a (npr. Uredba Bruxelles I (br. 44/2001) i Uredba Bruxelles IIa (br. 2201/2003)) te konvenciji o priznavanju i izvršenju presuda u nordijskim zemljama.

4 Predmet i priroda mjera ovrhe

4.1 Koje vrste imovine mogu biti predmet ovrhe?

Kad započne postupak izvršenja, dužniku se šalje obavijest o podnošenju i zahtjev za plaćanje. Ako dužnik ne izvrši plaćanje u skladu s platnim nalogom i ne obrati se u pogledu plaćanja pristojbe za izvršenje na vlastitu inicijativu, izvršenje počinje ispitivanjem i utvrđivanjem dohotka i imovine dužnika na temelju podataka iz registra.

Upiti bankama ključan su dio tog ispitivanja. Najčešće se oduzimaju dohodak iz radnog odnosa i sredstva na bankovnim računima. Može se dogovoriti i plan otplate umjesto uzimanja dijela plaće u redovitim intervalima. Mjere za utvrđivanje dohotka i imovine dužnika, kao i druga ispitivanja, uređene su zakonom.

Sudski izvršitelji imaju različita prava utvrđena zakonom, što im omogućuje pristup informacijama o financijskoj situaciji dužnika putem različitih registara.

Sudski izvršitelji isto su tako obvezni tražiti imovinu koja pripada dužniku. Mjere izvršenja moraju se provesti odmah. Na primjer, ako dužnik ima redovita primanja, prvo plaćanje vjerovniku obično se izvršava u roku od dva mjeseca od početka postupka. Dužnik ima pravo na žalbu, ali plaćanje se neće prekidati ako to ne odluči sud.

Zahtjevi se mogu odnositi na potpuno ili ograničeno izvršenje. Vjerovnici od tijela za izvršenje mogu zatražiti i praćenje duga tijekom razdoblja od dvije godine takozvanom pasivnom registracijom ako dug nije moguće naplatiti odmah. Nema potrebe za angažiranjem odvjetnika ili pravnog savjetnika za potrebe izvršenja.

Izvršenje se može provesti nad svim vrstama pokretne imovine i nekretnina koje pripadaju dužniku, a nisu zaštićene ili obuhvaćene pravom na isključenje, a isto vrijedi i za sva prava, potraživanja i predmete koji imaju novčanu vrijednost. Ako je vjerovnik podnio zahtjev za ograničeno izvršenje, izvršenje se može provesti samo nad imovinom koja se može utvrditi iz evidencija koje ne zahtijevaju likvidaciju. Ako je potrebno provesti likvidaciju nad izvršenom imovinom, obično je se prodaje u okviru posebne prodaje zbog izvršenja koja se obično objavljuje u lokalnim novinama i na internetu.

Poveznice na objave o prodaji:

<https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index/ajankohtaista/myynti-ilmoitukset.html>

<https://huutokaupat.com/ulosotto/>

Finski Zakon o izvršenju (*Ulosottolaki*) sadržava i posebnu odredbu na temelju koje voditelj odjela za izvršenje može donijeti odluku da zanemari umjetno raspoređivanje imovine. Tvrdnja da imovina pripada nekoj trećoj strani neće spriječiti zapljenu imovine:

ako se otkrije da se status te treće strane temelji na imovini ili drugim dogovorima čiji pravni status ne odgovara njezinoj stvarnoj prirodi ili svrsi, uzimajući u obzir da ovlasti dužnika odgovaraju ovlastima vlasnika, radnje odgovaraju radnjama vlasnika, kao i sve koristi koje ostvaruje dužnik kao rezultat aranžmana i ako je jasno da se pravni status iskorištava da bi se spriječilo izvršenje ili osiguralo da imovina ostane nedostupna vjerovnicima i ako se dug vjerovniku u suprotnom neće moći naplatiti od dužnika u razumnom roku.

Međutim, pljenidba se ne može provesti ako treća strana uključena u dogovor dostavi jasne dokaze da bi se pljenidbom mogla prekršiti njezina stvarna prava. Sudski izvršitelj mora se na odgovarajući način savjetovati s dužnikom i trećom stranom, a prema potrebi i s vjerovnikom, osim ako bi se time znatno otežalo izvršenje.

4.2 Koje su posljedice mjera ovrhe?

Početak postupka izvršenja ima određene učinke, ali oduzimanje i zapljena imaju znatne pravne učinke. Nakon što je nad imovinom provedeno izvršenje, dužnik je ne smije uništavati, raspolagati njome, založiti je ni donositi druge odluke o njoj na štetu vjerovnika. Svako djelovanje suprotno ovoj zabrani nema pravnu snagu u odnosu na vjerovnika. Međutim, stjecatelj ili treća strana mogu imati *bona fide* zaštitu. Sudski izvršitelji imaju širok pristup informacijama ne samo od dužnika već i od trećih strana, kao što su banke. Nakon što se banku obavijesti o tome da su dužnikova sredstva zamrznuta, banka ne smije isplaćivati sredstva s dužnikova bankovnog računa nikome drugome osim izvršitelju. Isplata potraživanja, nadnica ili plaća suprotno ovoj zabrani predstavlja kazneno djelo.

Posljedica prodaje imovine provedene tijekom postupka izvršenja promjena je prava vlasništva nad predmetima. Sredstva stečena kao kupoprodajna cijena prenijet će se kreditoru u najkraćem mogućem roku.

Imovina se izvršava do iznosa koji je potreban za plaćanje duga vjerovniku. U slučajevima kada je izvršenje zatražilo nekoliko vjerovnika ili kada je izvršena imovina predmet hipoteke, na primjer, sredstva se među vjerovnicima dijele prema redosljedu prioriteta, kako je utvrđeno zakonodavstvom. Pristojbe koje država naplaćuje za izvršenje obično se naplaćuju dužniku. Ako pokušaj izvršenja ne uspije, vjerovnik će morati platiti malu manipulativnu pristojbu. Isto tako, vjerovniku će se naplatiti pristojba za sredstva koja se prenose. U predmetima naknade za uzdržavanje neće se naplatiti pristojba te će se prioritetom smatrati naknada za uzdržavanje. Uplate koje se prenose vjerovniku mogu se razlikovati od mjeseca do mjeseca zbog fluktuacija u dohotku dužnika i iznosu duga.

Dodatne informacije o pristojbama za izvršenje dostupne su na: <https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index/ulosotto/ulosottomaksut.html>

4.3 Koliko dugo vrijede takve mjere?

U skladu sa zakonodavstvom, sudski izvršitelji imaju obvezu obavljati svoje dužnosti ažurno i bez nepotrebnog kašnjenja. Ako dužnik ne raspolaže imovinom ili dohotkom koji se mogu zaplijeniti ili oduzeti, predmet će se vratiti vjerovniku kao zastario zbog jednog od sljedećih razloga: nedostatna sredstva, nepostojeća sredstva ili neka druga, zasebno navedena, prepreka naplati. U tim slučajevima uvijek se moraju utvrditi pojedinosti o dohotku i imovini s pomoću glavnih registara. Postupak izvršenja završit će, ali vjerovnik može zatražiti da se ponovno pokrene na kasniji datum te se u tom slučaju ponovno ispituje financijsko stanje dužnika. Na primjer, vjerovnik može zatražiti izvršenje odluke pravodobnom dostavom novog zahtjeva kako bi osigurao oduzimanje iz izvora kao što je povrat poreza dužniku na kraju godine. Vjerovnik može zatražiti i da se dug upiše u takozvani pasivni registar. Ako se tijekom ispitivanja nekog drugog predmeta otkrije da dužnik raspolaže dohotkom koji se može oduzeti ili imovinom koja se može zaplijeniti, ili da bi mogao dobiti povrat poreza, dug unesen u pasivni registar razmotrit će se u okviru postupka izvršenja. Upis u pasivni registar ostat će na snazi dvije godine od datuma potvrde o nedostatnim sredstvima.

5 Postoji li mogućnost žalbe protiv odluke o odobrenju takve mjere?

Svaka osoba na čije interese utječu mjere izvršenja i odluke sudskog izvršitelja može se žaliti na te mjere i odluke. Žalbe rješava okružni sud (*käräjäoikeus*). Žalbe se moraju podnijeti u roku od tri tjedna od dana donošenja odluke ili dana kada je zainteresirana stranka primila obavijest o odluci.

Podnošenje žalbe obično ne odgađa postupak izvršenja, osim ako sud odluči drukčije. Ako žalba bude prihvaćena, sud će ukinuti ili izmijeniti odluku sudskog izvršitelja. U nekim slučajevima sudski izvršitelji mogu i sami ispraviti neke očigledne pogreške.

Ako rješavanje neke tvrdnje ili pritužbe iznesene u vezi s izvršenjem zahtijeva izvođenje usmenih dokaza, o predmetu se može odlučivati u parničnom postupku na sudu (spor u slučaju izvršenja).

6 Postoje li ograničenja ovrhe, posebno povezana sa zaštitom ovršenika ili rokovima?

Zakonodavstvom su predviđene odredbe o zabrani izvršenja, na primjer, na socijalnoj osnovi. Neke socijalne naknade ne mogu se oduzeti. Ako je dužnik u postupku fizička osoba, predmeti, naknade i prava zasebno predviđena zakonodavstvom moraju se izdvojiti iz pljenidbe. Osim toga, imovina se ne smije zaplijeniti ako bi, uzimajući u obzir vrijednost imovine i druge uvjete, vjerovnik ili vjerovnici ostvarili neznan iznos nakon plaćanja troškova izvršenja, pristojbe za izvršenje i dugova na imovini.

Dio dohotka dužnika koji je zaštićen zakonom uvijek se treba uzeti u obzir pri oduzimanju i izradi planova otplate: taj se iznos treba isključiti kako bi se dužniku omogućilo da pokriva svoje životne troškove. Općenito se može obustaviti isplata najviše jedne trećine dužnikove neto nadnice ili plaće. Potvrđeni zaštićeni dijelovi dohotka i primjeri slučajeva dostupni su na:

<https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index/velallisenulosotossa/palkanulosmittaus.html>

Osnove za izvršenje, ako je fizičkoj osobi izdan platni nalog, ostaju izvršive 15 godina (rok za osnove za izvršenje). Taj rok iznosi 20 godina ako je vjerovnik naveden u osnovama za izvršenje fizička osoba ili ako se potraživanje temelji na kaznenom djelu zbog kojeg je dužnik osuđen na zatvor ili rad za opće dobro. Sudska presuda ili druga osnova za izvršenje ne može se izvršiti ako je pravo koje je njome stečeno naknadno isteklo zbog toga što je dug plaćen, zbog zastare ili nekog drugog razloga.

Dodatne informacije:

<https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index.html>

<https://valtakunnanvoudinvirasto.fi/fi/>

<http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/2007/en20070705>

Ova je internetska stranica dio portala [Vaša Europa](#).

Važno nam je vaše [mišljenje](#) o korisnosti pruženih informacija.

This webpage is part of an EU quality network

Posljednji put ažurirano: 16/12/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.